

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Aydın Mebusu Esat Efendinin, memaliki meşgule resimlerini havi pullar çıkarılması hakkında kanun teklifi ve Dahiliye, Posta ve Telgraf ve Muvazenei Maliye encümenleri mazbataları (2/218)*

REİS — Ruznamei müzakerata geçiyorum. Hâtırai İstiklâle dair tabı olunacak pullara ait teklifi kanuni üzerine encümenler mazbatası okunacak, efendim.

Riyaseti Celileye

Vaktiyle hâtırai meşrutiyet ve hâtırai seyahati padişahi gibi pulları mevkii tedavüle çıkarılan İstanbul Telgraf Posta Nezareti pek büyük temini menfaat etmişti. Çünkü memaliki Osmaniyede ve ailehusus ecnebiyede garibimize gitmesin, yüz binlerce posta pulları koleksiyon meraklıları mevcuttur. Bu hususta birçok cemiyetler teşkil ve risaleler tanzim edilmiştir. Balkan Harbi nihayeti dâvayı istiklâliyet için meydana atılan ve elli sekiz gün devam eden gümül-cine Hükümeti müstakilesi teşekkülü günlerinde bu ciheti derpiş etmiş, pul tabı ve tanziminden mukaddem hemen «Garbi - Trakya Gümül-cine Hükümeti müstakilesi» yazılı damga ihdas ederek postanelerde bile istimale başlanmıştır. Bunu işiten kolleksiyon meraklıları pek büyük fiyatlarla bu damgalı pulları almışlar, Paris, Lozan hattâ New - York'tan ve sair mahallerden mektuplarla siparişatta bulunmuşlardı. Dünyanın her tarafına intişar etmekle beraber maddi ve mânevi menfaatler temin edeceği aşikâr olan bu cihet hakkında (Hâtırai İstiklâli Millî) yazılı ve tarihi istiklâlimizi müşir üzerinde (İstanbul, Bursa, İzmir, Adana, Aydın, Balıkesir) ve saire gibi sevgili bilâdı meşgulenin resimlerini musavvir (10, 20, 40, 60) paralık ve (1 025) kuruşluk pulların tabı ve ihdasını muhtevi âti-deki maddei münferidei kanuniyenin aidoldu-ğu encümene havalesini teklif eylerim.

MADDE 1. — Üzerinde (Hâtırai İstiklâli Millî) yazılı ve tarihi istiklâli müşir ve (İstanbul, Bursa, İzmir, Adana, Aydın, Balıkesir) ve saire gibi bilâdı mağsubenin resimlerini ve ortasında Tuğrayı hümayünü musavvir posta pulları tabı ve ihdas olunarak postanelerce mevkii tedavüle konulacaktır.

MADDE 2. — İşbu kanunun icrasına Maliye Vekâleti ve Telgraf Posta Müdüriyeti memurdur.

27. X. 1336

Aydın Mebusu
Esad

Dahiliye Encümeni mazbatası

Üzerinde (Hâtırai İstiklâli Millî) ibaresi yazılı ve İstanbul, İzmir, Balıkesir, Bursa, Adana gibi memaliki meşgulemizin fotoğraflarını muhtevi posta pulları ihdası lüzumuna dair Aydın Mebusu Esat Efendinin teklifi kanunisi ile merbutu encümene tevdi edilerek bilmüzakere teklifi vâkıın isabet ve ehemmiyeti encümenimizce bil-kabul taallûku hasebiyle Posta ve Telgraf Encümenince de tetkik olanmak üzere tevdiine karar verildi.

Teşrinisani 1336

Dahiliye Encümeni Reisi Mazbata Muharriri

Vehbi		Refik
Kâtip	Âza	Âza
İsmet	Karesi	Menteşe
	Mehmed Vehbi	
	Âza	Âza
Kastamonu		Bayazıt
Dr. Suad		Süleyman Sudi

Posta ve Telgraf Encümeni mazbatası

Üzerlerinde (Hâtırai İstiklâli Millî) ibaresi yazılı ve İstanbul, İzmir, Balıkesir, Bursa, Adana ve saire gibi memaliki meşgulemizin fotoğraflarını muhtevi posta pulları ihdası lüzumuna dair Aydın Mebusu Esat Efendinin teklifi kanunisi Dahiliye ve Lâyiha Encümenlerinin de tensibi veçhile encümenimizce de tasvibedilmiş olmakla muktazi pulların sîrati mümkinine ile tabı esbabının istikmalî hususunun Heyeti Vekileye tebliği zımında keyfiyetin Heyeti Umumiyyeye arzı karargir oldu.

29 Teşrinisani 1336

Posta ve Telgraf Encümeni Reisi

	İzmit	
	Hamdi	
Mazbata Muharriri		Kâtip
	Âza	Âza
	Genç	Genç
Ali Vasıf		Fikri
	Âza	Âza
İsparta		
Mehmed Nadir		

Muvazenei Maliye Encümeni mazbatası
İşbu lâyiha encümenimizce de muvafık görül-
müş olmakla Heyeti Umumiyyeye arz olunur.

4 Mayıs 1337

Muvazenei Maliye Encümeni Reisi

Veliyüddin

Mazbata Muharriri

Kâtip

Trabzon

Nebi Zade Hamdi

Âza

Âza

Âza

İçel

Mersin

Yozgad

Ali Haydar

İsmail Safa

Feyyaz Âli

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi hak-
kında söz istiyen var mı?

ESAD Ef. (Aydın) — Muhterem arkadaş-
rım. Vaktiyle İstanbul Posta ve Telgraf Nezareti
hâtırai meşrutiyet ve hâtırai seyahati padişahi
gibi pullar çıkarmış ve maddi pek çok menfa-
at temin eylemişti. Teklif ettiğim şu kanunun
esbabı mucibesinde yüz binlerce dedim. Hattâ
diyebilirim ki, milyonlarca dünya yüzünde pos-
ta pulları koleksiyon meraklıları mevcuttur. Bi-
zim posta pullarımızda 100 kuruşluk, 250 ku-
ruşluk pullar da vardır. Bunlar bize 10 para-
ya mal olacaktır. Bu koleksiyon meraklıları
bize on paraya mal olan pullardan her halde
yüksek fiyatla almak istiyecelerdir. Böyle
maddeten pek büyük menfaat hâsıl olacağı gi-
bi siyaseten de dünyanın her tarafına Türkiye
Büyük Millet Meclisinin mevcudiyeti bu suret-
le intişar etmiş olacaktır. Onun için Heyeti Ce-
lilenize teklifin kabulünü teklif ediyorum.

YASİN B. (Gazianteb) — Bu kanuna An-
teb, Maraş, Urfa, livalarının ithalini de teklif
ediyorum.

OPERATÖR EMİN B. (Bursa) — Yalnız
orada Posta Müdüriyeti Umumiyesi memurdur
kaydı vardır. Biz böyle bir vekâlet bilmiyoruz.
Madem ki Posta Müdüriyeti Umumiyesi Dahi-
liye Vekâletine merbuttur. Binaenaleyh Dahi-
liye Vekili memurdur demek kâfidir. (Pek doğ-
ru sadaları)

REİS — Efendim, maddelere ait tadilatı ri-
ca ederim maddelere geçtikten sonra söylersin-
iz. Heyeti umumiyesinin lüzum ve ademilüzü-
mu hakkında söz söyleyecek zevata söz vereyim.

BESİM ATALAY B. (Kütahya) — Bende-
niz Uşak'ın da ilâvesini teklif edeceğim, çünkü
Uşak sanayi merkezlerinin mühimmidir.

İSMET B. (Çorum) — Posta ve Telgraf En-
cümeni mazbatasından bu teklifin Heyeti Ve-
kileye tevdiî şeklinde olduğunu anladım. Ben-
denizce zaten bunun bir kanun şeklinde olma-
sına lüzum yoktur. Posta ve Telgraf Encüme-
ninin teklifi veçhile bunun Heyeti Vekileye tev-
diine lüzum vardır. Kanuna lüzum yoktur.

HAMDİ NAMIK B. (İzmit) — Efendim,
Posta, Telgraf Encümeni mazbatasını İsmet Be-
yefendinin buyurdıkları gibi Heyeti Vekileye
tevdiî suretindedir. Sebebi de, biz Posta Mü-
dürü Umumisini celbetmiştik. Esasen Esat Efen-
di Hazretlerinin teklifleri üzerine Posta Müdü-
ri Umumisi dahi bu hâtırai İstiklâl pullarının
tabını kabul etmiş ve zannedirim ki, Avrupa'ya
da sipariş vermiştir. Binaenaleyh bunu bir tek-
lifi kanuni şeklinde yazmaya lüzum görmedik,
Heyeti Vekileye tevdiine lüzum gördük.

Sonra Yasin Bey biraderimiz buyuruyorlar
ki Anteb, Urfa gibi şehirleri de ithal etsinler.
Zaten yapılan şeyde diyoruz ki, İzmir, Adana
ve bu gibi meşgul şehirlerin fotoğrafları de bu-
lunsun. Binaenaleyh ayrı tasrih etmeye lüzum
yoktur ve posta müdürü de bu suretle sipariş
vermiştir.

HACI TEVFIK Ef. (Kangırı) — Beyefendi,
mademki bu kanun Heyeti Vekileye veyahut
posta müdüriyetine havale edilmezden mukad-
dem Avrupa'ya sipariş verilmiştir, müzakeresi
abestir. Rica ederim, bunu müzakereden kaldı-
rın. (Doğru sadaları)

Bir de bunların üzerine hâtırai İstiklâl ter-
kibi yazılmalı deniyor. Zannedirim (Hâtırai İs-
tiklâl) bir mâna ifade etmez. Bunun yerine Ci-
dali İstiklâl, Mücadelei İstiklâl gibi bir şey ya-
zılmalıdır.

REFİK ŞEVKET B. (Saruhan) — Hâtırai
İstiklâl olmak üzere yapılan pullarda aranan
şey Esat Efendi hocamızın söylediği gibi mad-
diyat değildir. Hâtıralar mânevi kıymeti muha-
faza etmek itibariyle kıymettardır. Şu noktayı
nazara iştirak etmiyen bir fert yoktur. Bir kere
fert olmak itibariyle, saniyen milletin mukadde-
ratına iştirak etmiş bir Meclis olmak dolayısıyla,
elbette isteriz ki, mücahedatımızın âsarı kal-
sın. Yalnız bunun bir kanun şeklinde olmasına
lüzum var mıdır? Biz istiyoruz ki, bu pulların
üzerinde şu hâtırat bulunsun, Millî Mücahede-
mizde hâtırası yaşaması iktiza eden resimleri
havi posta pulları yapılsın, milyonlarca tabı

edilsin ve bu suretle hâtıra olacaktır. Binaenaleyh bendeniz bunun kanun şeklinde değil, heyeti umumiyesinin karar şeklinde kabul edilerek Heyeti Vekileye tebliğ edilmesini teklif ediyorum.

MAZHAR MÜFİD B. (Hakkâri) — Bendeniz bunun müzakeresine lüzum görmüyorum. Hattâ bu söyleyeceğim sözleri de zait addediyorum. Çünkü Hamdi Bey buyurdular ki, Posta Müdürü Umumisi, sipariş yapmış bile. Peki biz burada müzakereyi yapmış olsak, maddelerini değiştirsek yahut başka bir şekle ifrağ edecek olsak ne olacak? O ismarlamış, atı alan Üsküdar'ı geçmiş. Şimdi bu saçmadır. Artık müzakerenin ne lüzumu vardır, kanuna da lüzum yok.

SALİH Ef. (Erzurum) — Reis Bey, müsaade buyurur musunuz?

REİS — Müsaade buyurun.

MAZHAR MÜFİD B. (Devamla) — Sözümü bitireyim de ondan sonra yahu...

Binaenaleyh kanuna lüzum yoktur. Diğer arkadaşların dedikleri gibi bunu bir karar şeklinde Heyeti Vekileye verelim. Değiştirmeye imkân yoktur. Çünkü paralar verilmiş, ismarlanmıştır. Artık müzakerenin ne mânası var?

ESAD Ef. (Aydın) — Efendim, şu kanunu tarihinde atfî nazar edecek olursanız görürsünüz ki, tarih : 27 Teşrinievvel, sene 1336 dir. Posta Telgraf Müdürü gayyurunun bir ay evvel siparişatına ben de vâkıfım. Şimdi arkadaşlar şu kanunun...

SÜLEYMAN SIRRI B. (Yozgad) — Kanun çıkmadan nasıl yapabilir?

ESAD Ef. (Devamla) — Tabii yapabilir. Salâhiyettardır. Takdir ederiz. Müdür Sabri Bey biraderimizi bu hususta takdir ederiz, lâkin şimdi bizim daha birçok pullarımız çıkmak ihtimali vardır. Pullar çıkacaktır. Hem de Refik Şevket Bey kardeşim, bilirsiniz ki, bir Devletin iki kanadı vardır. Bunlardan biri maddidir. Diğeri mânevîdir. Bu yolda niçin maddî menfaati münkir oldunuz? Bu pullardan hem maddî, hem de mânevî menfaat olacaktır ve hem de ben bu kanunu teklif ederken ey benim arkadaşlarım, ben ne yazarsam isabettir, ne söylersem keramettir, diye teklif etmedim. Birinci maddesini şu zamanda bendeniz muvafık görmüyorum. Şu suretle tadilini Heyeti

Celilenizden rica ediyorum. (Nasıl sadaları) Üzerinde hâtırai İstiklâli Millî ibaresi yazılı ve tarihi istiklâli müş'ir ve İstanbul, Edirne, Bursa, İzmir, Aydın ve Adana gibi bilâdî meşgulenin cevamii şerife ve emakini mukaddesinin resimlerini muhtevi posta pullarının tabedilmesini... (Mücadele diyelim, tarihi istiklâl yerine sadaları)

MUSTAFA TAKİ Ef. (Sivas) — Tarihi istiklâl hangi tarihtir?

ESAD Ef. (Aydın) — 23 Nisan...

MUSTAFA TAKİ Ef. (Sivas) — O mudur tarihi istiklâlimiz? Tarihi istiklâlimiz pek eskidir, mücadele diyelim.

ESAD Ef. (Aydın) — Malûmya müçtehidin hatası da olabilir.

SALİH Ef. (Erzurum) — Posta Müdürü Umumisi bu pulların tabı için sipariş vermemiş. Yalnız resimlerini göndermiş ve bu pulları kaç kuruşa yaparsınız diye sormuştur. Bu; sipariş değildir. Mademki bu bir hâtırai muhteremeyi ihya için yapılıyor. (İşitemiyoruz, kürsüye sadaları).

AVNİ B. (Saruhan) — Efendim Nazilli gibi, Soma gibi, Akhisar gibi, bütün yanmış, yıkılmış kendi hesabına senelere kan dökmüş bir muhitin de unutulması doğru değildir. Bir tarafın yapılıp öbür tarafın yapılmaması muvafık değildir. Onun için Posta ve Telgraf Encümenine havale edilsin. Nereler namına yapılması lâzımgelirse oralar namına yapılsın. Daha münasip olur. (Muvafık sadaları).

REİS — Efendim heyeti umumiyesi hakkında müzakereyi kâfi görenler lütfen el kaldırsın. Heyeti umumiyesi hakkında müzakere kâfi görüldü.

Posta Telgraf Encümeni pul tabetmek için kanun tedvinine lüzum yoktur, tabedilecek pulların şekilleri ve üzerine yazılacak yazılar hakkında ittihaz edilecek mukarrerat kâfidir, yolunda mazbata tanzim etmiş, sahibi teklif de bunun bir madde kanuniye ile olmasını teklif ediyor.

HACI TEVFİK Ef. (Kângırı) — Heyeti umumiyesini kabul suretiyle kanun olmasını kabul ettik.

REİS — Müsaade buyurun. Müzakere kâfi görüldü, bunun kanun şeklinde mi, yoksa karar şeklinde mi olmasını Heyeti Celilenizin reyine

arz edeceğim. Ondan sonra alınacak karara göre müzakereye geçeriz.

Kanun şeklinde tedvin edilmesini kabul buyuranlar lütfen el kaldırsın. Ekseriyet yok.

Posta ve Telgraf Encümeninin mazbatasını veçhile Posta ve Telgraf Müdüriyetinin merbut olduğu Dahiliye Vekâletine tasdikan tebliğini kabul buyuranlar lütfen el kaldırsın. Kabul edilmiştir.

Diğer ismi tasrih edilmeyen tarihî bilâdın esamisinin de ilâvesini kabul buyuranlar lütfen el kaldırsın; kabul edilmiştir. Karara onları da ithal edeceğiz.

ÂTIF B. (Bayezit) — Cidali İstiklâl, teyidi istiklâl denilsin .

TUNALI HİLM B. (Bolu) — Bu gibi şeylerde Arabi ve Fârisi terkipler bulunmasın. (Millî Mücadele olsun, sesleri)

İstiklâl hâtırası, istiklâl mücahedeşi densin..

REİS — İstiklâli millî kelimesi yerine Kân-gırı Mebusu Tevfik Efendinin izahatı veçhile istiklâli millî cümlesi yerine mücahedeşi millîye.. (Hayır hayır sadahalrı) (Millî Mücadele sesleri) millî mücahede cümlesiyle tashih edilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın.. Lütfen ellerinizi indiriniz efendim. Aksini reyi âlinize vaz'ediyorum. (Aksi olmaz sadaları) Cümle; İstiklâli millî mi olsun, millî mücahede mi olsun? İstiklâli millî cümlesinin kalmasını kabul edenler lütfen el kaldırsın. O halde (Millî Mücadele) şeklinde tashih olunmuştur, efendim.

Ruznamemizde 1337 senesi Muvazenei Umumiye Kanunu var. Malûmuâliniz müzakeresini bir iki gün tehir ettik.

Hekimhan namıyla bir kaza teşkiline dair lâyihai kanunîyeyi; Dahiliye Vekilinin huzuruna talik ettik. Onun için müzakere edemiyoruz.

2. — *Sinob harikzedegânına miri ormanlarından meccanen kereste itasına dair kanun lâyihası ve İktisat ve Karanini Maliye ve Muvazenei Maliye encümenleri mazbataları.*

REİS — Sinob harikzedegânına muavenet ierasma dair olan lâyihai kanunîyenin müzakeresine geçiyoruz. (Heyeti Vekile yok sadaları) Kanun lâyihası okunacak efendim :

Sinob harikzedegânına meccanen kereste verilmesi hakkındaki Kanunun esbabı mucibe lâyihasıdır

Sinob'da iki defa vukubulan harik tesiriyle sırf mesken olarak dört yüz otuz bir aded hane-nin muhterik olduğu ve bunların yeniden inşası için beher haneye yirmi metre mikâb çam ve iki buçuk metre mikâb meşe ki, cem'an sekiz bin altı yüz yirmi metre mikâb gayrimamul göknar ve üç bin iki yüz otuz iki buçuk metre mikâb çam ve bin yetmiş yedi buçuk metre mikâb gayrimamul meşe eşçarına lüzum olduğu Meclisi İdarei livanın 9 Eylül 1336 tarih ve 840 No.lu mazbatasında beyan ve mezkûrümiktar kerestenin meccanen kat'ına müsaade itası talebolunmuş ve halbuki elde mevcut kavanin ve nizamat bu miktar kerestenin şehir ahalisine meccanen itasına gayrimüsaait bulunmuş ve ikmalî inşaat için bu miktar keresteye ihtiyacolduğu tabii görülmüş olmakla nevi ve miktarına ve tarifei hazıraya nazaran bir milyon sekiz yüz seksen yedi bin yüz kırk resmi mirisi tutan mezkûrümiktar kerestenin meccanen itasına dair kanun sureti kaleme alınmış ve işbu kanunun birinci maddesiyle, meskene munhasır olmak üzere ihtiyac miktarı tesbit ve tahdid edilmiş, ikinci maddesiyle dahi katiyatta suiistimalât ve tahribat vukua gelmemek üzere orman idaresine karşı mesul bir zat namına teati edilecek mukavelenemeye müsteniden katiyat iera ettirilmesi temin edilmek istenilmiş ve gayrimahdut zamam şâmil olmamak üzere de katiyat müddetinin üç sene zarfında ikmalî şart konulmuş olmakla işbu lâyihai kanunîye bittanzim takdim kıldırdı.

4 Kânunusani 1337

Sinob harikzedegânına meccanen kereste itasına dair kanun lâyihası suretidir.

MADDE 1. — Sinob kasabasında iki defada vukubulan harik dolayısıyla muhterik olan dört yüz otuz bir aded meskenin inşasına muktazi sekiz bin altı yüz yirmi metre mikâb köknar ve üç bin iki yüz otuz iki buçuk metre mikâb çam ve bin yetmiş yedi buçuk metre mikâb meşe ki, cem'an on iki bin dokuz yüz otuz metre mikâb gayrimamul kereste tahammülü fennisi olan miri ormanlarından meccanen ita edilecektir,